

העולם הזה

לולהט וללהיט

חלוצי המחתרת

ההגיון של האדם הפשוט מתאר לעצמו, מבחינה ציורית, את המושג התקדמות — בקו אלכסוני של עליה. כך למדנו בדיאגרמות ובעקומות לציון התפתחות. אבל מרגי עולמו של האדם הפשוט, שונים ממור שגי עולם הפיזמונים. כאן, מסתבר, התקדמות היא ירידה כלפי מטה — אל מוסיקת המחתרת.

קהל חובבי הקצב הישראלי מתקשה, עדיין, להבין מה היא, בדיוק, מוסיקת המחתרת, שכבשה חלק נכבד בתעשיית הפיזמונים הערבית. ייתכן שהגורם העיקרי לכך הוא מחסום השפה. המילים במונחי המחתרת מהווים חלק בלתי מבוטל ממשקל של ה"פזמון", לא פחות מאשר המנגינה עצמה. מי שאינו מבין את המילים, לא יצליח לרדת לעולם לעומקו של סיגנון המחתרת.

להקות המחתרת היחידות שהצליחו, איכ-שהו, לכבוש את אוזניו של המאזין הישראלי, היו אלה שסיגנונם לא היה מחתרתי צורף — אלא משולב בסממנים מסחריים.

כמו להקת טגול כהה (בלהיטה הס) או לאחרונה דם זיעה ודמעות, בלהיטה גלגל מסתובב. השבוע עשה עולם הפיזמונים הישראלי צעד חשוב בהבאת סגנון המחתרת לחובבי הקצב בארץ. להקת הצ'רצ'ילים, נושאת דברה של מוסיקת המחתרת בקרב הלהקות הישראליות, הוציאה תקליט מאריך ג'ון חדש, שנועד להיות שיעור-מבוא לתורת מוסיקת המחתרת.

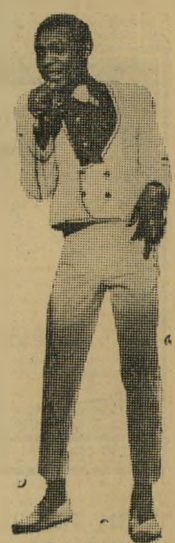
"למעשה, זוהי לא מוסיקת מחתרת אמיתית", אומר סולן הלהקה, סטן סולומון. "וזהו מוסיקה שעומקה הוא רק כמה סנטימטרים".

חושב שזה משום שהבאתי מיקצב חדש לעולם הפיזמונים המערבי: מיקצב ה"ריגאי. בג'מאיקה, מולדתו, זהו מיקצב מקובל. לעומת זאת, אם אנו שומעים משהו בנוסח, איזה יום מאושר, או איזה פיזמון פסיכודלי — זה חדש עבורנו.

מה ההבדל?

רנו, ויש לו סיכויים רבים להיות להיט. "באנגליה משתגעים הצעירים אחרי מיקצבי הריגאי, הסקא והרוק-סטדי. אולי לא רבים הבחינו בכך, אבל כמה אלמנטים של מיקצבים אלה נמצאים בפיזמונים של החיפושיות, אוב-לה-די אוב-לה-דה".

כל זה עוד לא מחכים אותנו בהרבה. משום שעדיין לא ברור לנו מה הם, בדיוק, מיקצבי הריגאי, הרוק-סטדי וה"סקא. אומר דזמונד: "עיקר ההבדל הוא בבס ובתופים. הסקא הוא מיקצב יותר מהיר. הרוק-סטדי הוא משהו בין ה"בלאדה והג'אז ואילו הריגאי הוא בין הסקא לג'אז, עם פה ושם צליל קליפטוני".

דקר

אנחנו לא נשכח לעולם על כך שלא הענקתם לדזמונד דקר את ההצלחה שהיתה מגיעה לו עם להיטו הקודם "בני ישראל". אבל אנו סולחים לכם לפחות משום שגיליתם אהדה ללהיטו השני — "ידעתי שזה יקרה (איט מאק)", שכבש את מיצעד הפיזמונים כאן ובאנגליה. מהו סוד הצלחת פיזמוניו של דזמונד דקר? מעיד הנחתום על עיסתו: "אני

להקת ה"צ'רצ'ילים"

מטרים מתחת לפני הוקרע. חשבנו בכונה להתחיל במוסיקה קצת פחות מסובכת, יותר מסחרית, כדי להקל על חובבי הפיזמונים בארץ להכנס למחלוקות המסועפות של מוסיקת המחתרת..."

מי שמכיר את להקת הצ'רצ'ילים מימי הראשונים, וזכר כי בתחילה היתה זו להקת קצב ישראלית טיפוסית, שהצמצמה בעיקר בביצוע חיקויים של להיטים זרים, להנאת באי הדיסקוטקים. לאחר מכן חלו חילופי גברי, מייסד הלהקה, צ'רצ'יל, גויס לצה"ל וזמן קצר אחריו גויס חבר אחר, סלווי. במקומם נכנסו להרכב שני חברים חדשים: סטן סולומון הקנדי ורוב האקסלי האנגלי, שפרש מלהקת הסטודנטים שביקרה בארץ. זמן קצר לאחר שניקבע הלהוק החדש, יצאו הצ'רצ'ילים לסיבוב הופעות בארצות הסקנדינאביות. היה זה סבוב עטור הצלחה. אולם כאשר חזרה הלהקה ארצה — שוב לא היתה יכולה למצוא את מקומה בקרב קהל חובבי הפיזמונים הישראלי.

אומר סטן סולומון: "באירופה התודענו אל סיגנון המחתרת, שהוא הסיגנון הפופרי לארץ ביותר כיום בעולם הפיזמונים המערבי. בי, אבל כשחזרנו ארצה — לא היה לנו קהל. בעלי הדיסקוטקים לא רצו לתת לנו עבודה — משום שלא היינו מוכנים לחזור ולבצע להיטים מסחריים, כפי שהקהל רש. כששרנו פיזמוני-מחתרת, קיבל אותנו הקהל בבוז וצעק חאטאריש!".

אבל סטן אופטימי. הוא סבור שלאחרונה החלו חובבי הקצב בארץ לעלות — כלומר, לרדת — על הדרך הנכונה. התקליט החדש של הלהקה יסייע, לא במעט, לאלה ה"מעוניינים להבין את סגנון מוסיקת המחתרת, ולהתרגל אליה.

צידו האחד של התקליט מוקדש לפיזמון נים שהקליטה הלהקה עבור הסרט מיקרה אשה. צידו השני, לעומת זאת, מבטא יותר את סגנונה האישי של הלהקה. "אם זה תלוי בי", אומר סטן, "הייתי נכנס לאלפן ומנגן, ללא הפסקה, משך 20 רגעי, קטע שלם אחד. אבל הקהל שלנו לא יהיה מסוגל, עדיין, להבין מוסיקה כזאת. לכן

חילקנו את הצד השני של התקליט לכמה פיזמונים, קצרים יחסית."

בין השאר כולל צידו השני של התקליט קטע ראשון בעולם של מוסיקת-מחתרת-מזרחית. זהו עיבוד מחתרתי לנעימת דבקה דרווית של ג'וזף שריף. פיזמון אחר מספר על האנשים הישרים, החושבים במושגים מיושנים ומגנים את הנערים המגדלים שיער ארוך, רק משום שאין זה דבר מקובל.

הסמים הם נושא קבוע בפיזמוני המחתרת, והוא לא נפקד גם בתקליט של הצ'רצ'ילים. הפיזמון מספר על גרוקמן המנסה להחליף מזרועותיו של הסם. הוא מבטיח לעצמו, בכל פעם, כי זו ההזרקה האחרונה שהוא מזריק לעצמו — אך כוחו לא עומד בהלפטיק והוא משלם, לבסוף, בחייו.

חדשות

מעולם

הלהיטים

הזמר **לואיג'י** הפך, לאחרונה, לזרוע קבוע בארצנו. הוא יבוא אלינו שוב — בתיווכו של האמרגן **זאב קרם** — בתחילת החודש הבא, כדי להשתתף בחגיגות היין. השבוע נערכה הקלטה רבת של הגירסה העברית לפזמונה של להקת אנו הפלאסטית — תנו ל שלום סיכוי. בגירסה העברית משתתפים מיטב זמרי ישראל, בראשותו של **אריק אינשטיין**. 200 אלף איש נכחו בהופעתו של **בוב דילן**, בפסטיבל זמר אי שם נערך באי וייט, ליד חופי האי הבריטי. תה זו הופעתו הפומבית הראשונה של דילן, מאז נפגע בתאונת דרכים, לפני 4 שנים. לאחר פיטוריו של **קודין פיי** מלהקת **טרנסן** עומד עתיד הלהקה כור

פיטרסון

לז בספק. **אליס פרסלי** קיבלה תקליט זהב עבור פיזמונו בגטו **סמיי** **דיוויס** התרגש עד דמעות, כאשר הרי זה לקהל על ההמימות בה קיבלו, בתום הופעתו היחידה בהיכל התרבות. 100 סוף מובטח לגשש החיזור להיט אמיתי, עם פיזמונים תלחץ את הבונה. להיטה הבא של **מרי הופ** קין יהיה, קרוב לוודאי, גירסה מחודשת של להיטה הישן של **דוריס דיי** — מה שהיה היה. תקליט זהב גם ל**דזמונד דקר** עבור הפיזמון ידעתי שזה יקרה (איט מאק). שבועון הפיזמונים הבריטי ניו מיוזיקל אקספרס מוסר כי ביקור של להקת ה"מארמלאדה" בישראל, שתוכנן לחודש הבא, בוטל בגלל המתיחות באזורינו. פיזמונה הבא של להקת **כלב ה"מספחה** נקרא אריונה.